

TISKOVÁ ZPRÁVA

Ústí nad Labem 18. 2. 2020

CAFÉ NOBEL TEPLICE: MÁME NOVOU TRPASLIČÍ PLANETU?

Nové přístroje umožňují stále dokonalejší pohledy do vesmíru. I ze Země můžeme konat dříve nemyslitelná pozorování – vidíme dokonce některé detaily na povrchu planetek v hlavním pásu mezi Marsem a Jupiterem. Jedna z těch větších, planetka Hygiea, se díky tomu k všeobecnému překvapení ukázala být spíše trpasličí planetou. Ve čtvrtek 20. února o tom bude na teplické hvězdárně vyprávět člen mezinárodního výzkumného týmu, planetární astronom Miroslav Brož.

Přístroje druhé generace jsou instalovány na dalekohledech VLT Evropské jižní observatoře (ESO). Přístrojem SPHERE s extrémní adaptivní optikou je možné zobrazení protoplanetárních disků, obřích exoplanet, ale i planetek naší sluneční soustavy. Při vzdálenosti řádově 100 milionů kilometrů se na 1 pixel obrazu zobrazí asi 3 kilometry, což už umožňuje rozlišit topografii povrchu planetek, větší krátery i albedové útvary, tedy místa s různou odrazivostí světla. „Pozorování čtvrté největší planetky hlavního pásu Hygiea bylo pro astronomy v tomto ohledu skutečně jedním z velkých překvapení,“ zve na přednášku koordinátor cyklu Café Nobel **Frederik Velinský**.

Doc. Mgr. Miroslav Brož, Ph.D., pracuje v Astronomickém ústavu Matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy v Praze, kde se zabývá výzkumem planetárních soustav, protoplanetárních disků a numerickými simulacemi srážek planetek. Podílel se na interpretaci pozorování planetek adaptivní optikou VLT/SPHERE, v rámci mezinárodní spolupráce na velkém programu ESO (ID 199.C-0074).

Přednáška se uskuteční v prostorách hvězdárny v Teplicích na Písečném vrchu od 18:00 h. Místa si můžete rezervovat na adrese hap@hapteplice.cz. Další informace o Café Nobel naleznete na cafenobel.ujep.cz.

Partnery Café Nobel jsou nakladatelství Academia a populárně vědecký magazín Českého rozhlasu Sever Planetárium.

Fotografie k volnému užití:

č. 1: Planetka Hygiea na snímku Very Large Teleskopu (VLT) Evropské jižní observatoře. Kredit: ESO/P. Vernazza et al./MISTRAL algorithm (ONERA/CNRS), licence CC BY 4.0.

č. 2: Planetární astronom Miroslav Brož, volná licence

Kontakt:

Mgr. Frederik Velinský, frederik.velinsky@ujep.cz, 475 286 138

Mgr. Jana Kasaničová, tisková mluvčí

Café Nobel je cyklus přátelských setkání veřejnosti s vědci nad šálkem kávy. Pořadatelé z Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem zvou do Ústí nad Labem, Teplic, Děčína a Tisé zajímavé osobnosti ze světa vědy a prostřednictvím poutavých témat se snaží představit je samotné i jejich práci obyčejným lidem.

Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem
Pasteurova 1, 400 96 Ústí nad Labem
tel: +420 475 286 117
email: jana.kasanicova@ujep.cz
web: www.ujep.cz

UJEP – TADY SE NAJDEŠ